

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și
completarea Legii nr.14/2003, a partidelor politice**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.14/2003, a partidelor politice, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B660 din 8.12.2015,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și al art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii partidelor politice nr.14/2003, republicată, în sensul introducerii obligației delimitării atribuțiilor organelor decizionale, executive și jurisdicționale ale partidelor.

Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.b) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1), prima Cameră sesizată este Senatul.

2. În ceea ce privește structura și organizarea internă a partidelor, opinia exprimată în literatura de specialitate¹ este aceea că „principiul libertății partidelor politice implică și neamestecul sau amestecul restrâns al statului” în acest domeniu. Cu toate acestea, se admite că „funcția de mediere a partidelor nu ar putea fi îndeplinită dacă nu ar fi îndeplinite condiții minimale de democrație în interiorul partidului”.²

Analizând dispozițiile Capitolului III din Legea nr.14/2003, se poate observa că acestea impun reguli referitoare la modalitatea de organizare a partidului politic, stabilind rolul și funcțiile organelor acestuia. Astfel, art.13 alin.(1) prevede că **adunarea generală a membrilor și organul executiv**, indiferent de denumirea pe care o au în statutul fiecărui partid, sunt **foruri obligatorii de conducere** a

¹ Bianca Selejan-Guțan, în Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu, coordonatori, *Constituția României. Comentariu pe articole*, Editura C.H.Beck, București, 2008, pag.86

² *idem*

partidului politic și a organizațiilor sale teritoriale, iar potrivit art.15, pentru soluționarea diferendelor dintre membrii unui partid politic sau dintre aceștia și conducerile organizațiilor partidului, se constituie **comisii de arbitraj** la nivelul partidului și al organizațiilor sale teritoriale, organe calificate de Curtea Constituțională, în Decizia nr.530/2013, drept „**organe cu atribuții jurisdicționale**”, care „își desfășoară activitatea pe baza unor prevederi statutare care, în principal, trebuie să asigure părților dreptul la opinie, dreptul de a se apăra și o procedură echitabilă”.

Opinăm că instituirea unei reglementări mai amănunțite, la nivel de lege, a organizării și funcționării partidelor politice rămâne la aprecierea legiuitorului, cu respectarea limitelor stabilite de prevederile Constituției.

3. La **pct.1**, la textul propus pentru **alin.(1)** al **art.13**, precizăm că, potrivit art.14 alin.(1) din lege, adunarea generală a membrilor este organul suprem de decizie al partidului. Prin urmare termenul „deliberative” din cuprinsul sintagmei „organele executive, deliberative și jurisdicționale” trebuie eliminat întrucât dă naștere interpretării că adunarea generală a membrilor nu ar fi organ deliberativ. De asemenea, precizăm că includerea organelor jurisdicționale în categoria forurilor „**de conducere**” ale partidului politic nu este în concordanță cu intenția de separare a celor trei categorii de atribuții, exprimată în expunerea de motive, întrucât un organ având exclusiv atribuții jurisdicționale nu poate fi considerat organ de conducere. De altfel, obligativitatea constituirii organului jurisdicțional, este deja reglementată la art.15 din lege iar introducerea aceleiași obligații în conținutul unei noi dispoziții nu ar fi în acord nici cu noimele de tehnică legislativă.

În concluzie, considerăm că, prin raportare la scopul urmărit de inițiator, nu este necesară o intervenție legislativă asupra alin.(1) al art.13.

4. La **pct.2**, referitor la textul propus pentru **alin.(3)** al art.13, pentru previzibilitatea normei și pentru evitarea riscului reflectării în mod neunitar a acesteia în statutele partidelor politice, în special în ceea ce privește delimitarea atribuțiilor din sfera executivului de cele din sfera deliberativului, este de analizat dacă propunerea legislativă nu ar trebui să fie completată cu norme prin care să se prevadă **care sunt atribuțiile fiecărei categorii de organe în parte** sau prin care să se instituie criterii pe baza cărora să se poată face o delimitare clară a acestor atribuții.

De asemenea, este de analizat dacă dispoziția referitoare la **independența și controlul reciproc** al celor trei categorii de organe

nu ar trebui nuanțată, după cum adunarea generală ar adopta deciziile în mod direct, dat fiind numărul mic de membri de partid, sau prin delegați, situație întâlnită în cazul partidelor mari. Dacă în situația exercitării puterii prin delegați, impunerea acestui principiu ar viza limitarea excesului de putere al organelor de conducere în raport cu membrii de partid, în situația exercitării funcției decizionale în mod direct, de către un organ format din totalitatea membrilor partidului, rațiunea garantării independenței organului executiv față de adunarea generală a membrilor și a posibilității exercitării controlului de către organul executiv asupra organului deliberativ, nu mai subzistă.

5. În subsidiar, pe plan redacțional și sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, formulăm următoarele observații și propuneri:

a) Având în vedere că la **pct.1** se propune modificarea ambelor alineate ale art.13 iar la **pct.2** se propune completarea aceluiași articol cu un nou alineat, este necesară comasarea celor două puncte într-un singur punct care să vizeze modificarea în întregime a articolului 13, redându-se textele celor trei alineate propuse.

Prin urmare, actualul **pct.3** va deveni **pct.2**. Totodată, întrucât intervențiile legislative vor cuprinde **numai modificări**, **titlul** trebuie să fie reformulat, astfel:

„**Lege pentru modificarea Legii partidelor politice nr.14/2003**”

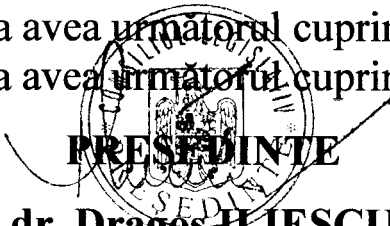
b) La **articolul unic**, din considerentele menționate anterior la lit.a), precum și în vederea menționării editorialului în care a fost publicat actul normativ și a tuturor evenimentelor legislative intervenite ulterior intrării în vigoare a legii, propunem următoarea reformulare a acestuia:

„**Articol unic. Legea partidelor politice nr.14/2004, republicată în monitorul Oficial al României, Partea I, nr.408 din 10 iunie 2015, se modifică după cum urmează:**”.

c) În ceea ce privește părțile dispozitive ale punctelor subsumate articolului unic, conform uzanței legislative, acestea trebuie redată, astfel:

„1. Articolul 13 va avea următorul cuprins:”

„2. Articolul 15 va avea următorul cuprins:”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. M/06.01.2016

Legea partidelor politice

**1 republicare cu
renumerotare**

Legea partidelor politice

M. Of. nr. 408/10 iun. 2015